

משהורחק המחסום מן הצומת והוסט אל תוך המושבה, אין בהתקנתו כל פגיעה בזכויות העותרת ותושביה. המחסום נועד לצרכי בטחון – לשם שמירה על מבואות המושבה, כמקובל בישובים חקלאיים רבים בצפון. הועדה לא מצאה כל דופי בהתקנת המחסום, ואף בימ"ש זה אינו רואה מה פסול נפל במחסום המותקן בכניסה ליישוב חקלאי בימים אלה, בהם נפוץ נגע הגניבות החקלאיות. הדרך בה יותקן המחסום חולפת בתוך המושבה, כאשר המחסום אמור להיות מותקן בפאתי המושבה ונושק לבתי המגורים שלה. מיקום התקנתו אינו משפיע על התנועה בתוך יוקנעם עלית, ולא קשור למערכת התחבורה בתוכה. התנגדות העותרת אינה נתפסת כהתנגדות עניינית, אלא יותר כמעין "מאבק כוחות" בינה לבין המושבה.

א. ההליך:

- בסופו של דבר, קבעה ועדת הערר כי אין בנימוקי ההתנגדות שהוצגו בפניה באותו הליך [כאשר יש להדגיש כי העותרת לא היתה צד לו] משום עילה לדחיית הבקשה למתן ההיתר, ובלבד שהמחסום יוקם מרחק שלא יפחת מ- 150 מ' מציר הצומת הקיימת. והנה, לאחר

שהועד תיקן את התוכנית בהתאם להחלטה והעביר את המחסום 150 מ' דרומית למיקומו הראשוני, מיאנה הועדה המקומית להנפיק היתר כהוראת ועדת הערר. לתוכנית זו הוגשה זו הפעם התנגדות מטעם העותרת. ועדת המשנה להתנגדויות שמעה את טענותיה של העותרת, לפיהן מדובר בשטח הנמצא, מוניציפאלית, בתחום שיפוטה, וכי היא אינה מאפשרת כמדיניות, הקמת מחסומים בתחומה, והחליטה להעביר את העניין ליעוץ משפטי, אולם לא השכילה להגיע לכלל החלטה. על כן, הוגש ערר נוסף מטעם הועד לועדת הערר. במועד הדיון, טענה הועדה המקומית, בין היתר, כי מיקום השער המוצע אינו מצוי כלל בתחום השיפוט המוניציפאלי של העותרת, אלא בתחום המועצה האזורית מגידו, ולפיכך לעותרת אין כל מעמד.

3. ועדת הערר קבעה כי כיוון שהבקשה המתוקנת להיתר בנייה תוקנה בהתאם להחלטה [בערר 189/08](#), על הועדה המקומית למלא אחר ההחלטה הקודמת ולהוציא לה היתר בנייה.

החלטה זו הינה נשוא העתירה שבפני.

הינה כי כן, הגם שהעותרת תוקפת את החלטת ועדת הערר מיום 5.1.10, הרי בפועל החלטה זו נשענת על החלטה קודמת, שניתנה עוד ביום 16.9.08. אמנם ההחלטה ניתנה שלא במעמד העותרת, ומבלי שהעותרת היתה צד להחלטה זו, אולם אין חולק כי העותרת ידעה על החלטה זו זה מכבר. שכן, על פי החלטת הועדה המקומית מיום 10.11.08 הועברה אליה הבקשה למתן היתר. ביום 14.7.09 התקיים דיון בועדה המקומית, בו השתתפה העותרת. כעולה מפרוטוקול הדיון, הפנה ב"כ הועדה את תשומת לב הצדדים להחלטת ועדת הערר [בערר 189/08](#). חרף העובדה כי ההחלטה הייתה ידועה ומוכרת לעותרת, היא לא פנתה לועדת הערר וביקשה את ביטול החלטה, אשר ניתנה, כאמור, בהעדרה.

יצוין כי בהחלטת ועדת הערר נקבע מפורשות:

"ככל שהדבר נוגע לחוות דעתה של עיריית יוקנעם, הרי שזו אכן אינה נדרשת ובהתאם למסמך שהוצג בפנינו, הבעלות בכביש אינה של עיריית יוקנעם, אלא דווקא של מועצה אזורית מגידו...".

תחום השיפוט המוניציפלי של הישובים אינו רלוונטי, שכן, הגוף המוסמך להחליט בענייני תכנון ובניה הוא הועדה המקומית....".

4. בעתירה שבפנינו טוענת העותרת את הטענות הבאות:

- א. בהחלטות הועדה המקומית ליתן היתר, דובר כי התב"ע החלה במקום המתוכנן למחסום, הינה תוכנית ג/ 9027, בעוד שעל פי הבקשה להיתר התוכנית החלה הינה ג/ 3857. על כן, נמנע מהעותרת להתייחס לתוכנית ג/ 9027 בעררה.
- ב. הבעלות במקרקעין הינה של ממ"י, אשר לא חתם על הבקשה להיתר קודם להגשתו, כפי שנדרש על פי הכללים ששררו באותה עת – קודם לתיקון מספר 7 [לתקנות התכנון והבניה](#) [בקשה להיתר, תנאים ומגורים] [תיקון 7] התשס"ט – 2009.
- ג. המקרקעין מצויים בתחום השיפוט העירוני של העותרת. על כן, ההחלטה שגויה.
- ד. על פי התב"ע הנכונה החלה, אין להקים את מבנה שומר המחסום ("בוטקה") על קרקע המסומנת כדרך.
- ה. הרשות המוניציפאלית היא האחראית על החזקת הרחובות ותימרוך. על כן, אין להתיר לכל גוף או לאדם, המצויים בתחום שיפוטה של הרשות, לעשות דין לעצמם, ולהתקין מחסומים ברחובה של עיר, בלא שיהיו בעלי מעמד לשם כך.
5. כל המשיבות הגישו תגובות ובהן הביעו התנגדות לקבלת העתירה. תגובתה של המשיבה מס' 2 נמשכה מן התיק עקב החלטתי מיום הדיון. ולאחר שבא כוחה עזב מיוזמתו את אולם בית המשפט למרות שהודע לו כי הדיון יתקיים באותו היום.
6. לטענת הועד, דין העתירה להדחות. שכן בתי משפט מנהליים לא יטו להתערב בשיקול דעתן של מוסדות התכנון והבניה, אלא אם נפל בהן פגם חמור, היורד לשורש ההחלטה. כן טען הועד לשיהוי, הנוגע לכך שהעותרת לא ערערה על החלטתה הראשונית של ועדת הערר.
- עוד נטען כי העותרת אינה בעלת המקרקעין ואלה אינם נמצאים כלל בתחום שיפוטה, כקביעת מוסדות התכנון.
- לגופו של עניין, טען הועד כי המחסום אינו מצוי כלל ברחובותיה של העותרת, ואין בו כדי להפריע לתנועה בשכונותיה.
- המחסום אמור להבנות על הדרך ההולכת מכיוון צומת מנסורה אל תוך המושבה יוקנעם, ובהתאם הוא נועד לפקח על התנועה אל תוך המושבה.
7. אף ועדת הערר מתנגדת לקבלת הערר בחזרה על טיעונים שהועלו בהחלטותיה, כפי שפורטו לעיל. כן חוזרת ב"כ ועדת הערר על נימוקי שיהוי, ונימוקים הנוגעים לקביעות עובדתיות שנקבעו על ידה במסגרת החלטת ועדת הערר 189/08, אשר הפכה להיות חלוטה.

באשר לטעות בציון מספר התוכנית החלה, טוענת ועדת הערר כי המדובר בפרט טכני – אשר העותרת יכולה היתה לבררו בעצמה. מכל מקום, גם תשריט התוכנית ג/ 3657 כולל בתוך תחום התכנית ["הקו הכחול"] את המקרקעין נשוא הבקשה להיתר, כמצויים בתוך מתחם התכנון של המושבה יוקנעם.

על פי סעיף 1 [לחוק התכנון והבניה](#) , התשכ"ה-1965, גם מחסום וגם מבני דרך מצויים בתחום הגדרת דרך . הואיל ומדובר בהגדרה שבחוק , הרי הגדרה זו חלה גם על התוכנית האמורה.

מכל מקום, המחסום הוסט אל תוך תחום המושבה, כך שאין לעותרת כל מעמד חוקי גבי החיתר.

ב. דיון:

8. לטעמי, צודקות המשיבות בטענתן כי המחלוקת הנוגעת למתן ההיתר באשר להתקנת המחסום, הוכרעה עוד בהחלטתה של ועדת הערר ביום 16.9.08. בהחלטה זו קבעה הועדה קביעות ברורות:

”... צודק המערער [הועד – ב.א.] בטענו כי בדרך פנימית של ישוב, אין מניעה מלהתיר הקמת מחסומים”. [סעיף 6 להחלטה].

וכן :

”לא מצאנו ממש בנימוקי המשיבה ככל שהדבר נוגע לקבלת חוות דעתה של עיריית יוקנעם, הרי שזו אינה נדרשת ובהתאם למסמך שהוצג בפנינו, הבעלות בכביש אינה של עיריית יוקנעם, אלא דווקא של מועצה אזורית מגידו, [ואת הסכמתה אכן יש לקבל]. תחום השיפוט המוניציפאלי של הישובים אינו רלוונטי, שכן הגוף המוסמך להחליט, בענייני תכנון ובנייה, הוא הועדה המקומית” [סעיף 13 להחלטה].

וכן :

"אין כל דרישה בתוכניות המחייבת קבלת חוות דעת של העירייה. יתר על כן, לעירייה נציג בוועדה המקומית אשר יכול היה לשמוע את עמדת העירייה בטרם תתקבל ההחלטה בעניין".

בבדיקה האם החלטת מוסד התכנון נתקבלה ללא משוא פנים, בלא הפליה, תוך שקילת השיקולים הרלוונטיים בתום לב וללא שיקולים זרים והאם מצויה היא בתחום הסבירות (ראה ע"א 8366/99 עפרת ואח' נ' שר הפנים ואח' (טרם פורסם) [פורסם בנבו]; בג"ץ 1135,465/93 טריידט נ' הועדה המקומית ואח', פ"ד מח(622) 2; בג"ץ 2324/91 התנועה למען איכות השלטון בישראל ואח' נ' המועצה הארצית לתכנון ולבניה, משרד הפנים, פ"ד מה(3) 678). בית המשפט המחוזי נתן דעתו להיקף הביקורת הראוי על החלטות מוסדות התכנון כפי שזו הותוותה בדין ובהלכה. בחינת פסק דינו מעלה כי הוא הפעיל כראוי את ביקורתו על החלטותיהן של הועדה המקומית וועדת הערר, עליהן נסבה עתירתה של המערערת".

ואכן, בחינת החלטתה הראשונה של הועדה מלמדת כי אכן החלטה זו נבחנה תחת עינה המקצועיות הבוחנת של ועדת הערר, אשר בחנה אותה מבעד למשקפיים מקצועיות – תכנוניות, בלא ששקלה כל שיקולים זרים.

10. נכון אמנם כי העותרת לא הייתה צד לדיון הראשון בפני ועדת הערר – אולם, כקביעת הועדה, בדין היא לא הייתה צד נדרש באותו דיון. עם זאת, זכאית הייתה העותרת, ואף חייבת, משנדעו לה העובדות לאשורן, והיא סבורה הייתה כי ההחלטה פוגעת באינטרס חיוני שלה, לפנות לוועדת הערר ולבקש את ביטול החלטתה הקודמת מן הנימוק כי היא לא הייתה צד להליך זה.

אלא שהעותרת בחרה לנקוט בדרך אחרת, בהתייצבה כמתנגדת בפני הועדה המקומית לתכנון ובניה, תוך שהיא טוענת את טענותיה בהתעלם מקביעות ועדת הערר. זאת, למרות שהדיון בוועדה המקומית נערך על מנת לאשר את התוכנית שהגיש הועד בהתאם להחלטת ועדת הערר.

בסופו של יום, דחתה ועדת הערר את טענות העותרת, הנוגדות את החלטתה הקודמת – החלטה אשר העותרת היתה מודעת לה ולהשלכותיה, אך נמנעה לתקפן על דרך של הגשת בקשה לביטולה או הגשת ערר עליה. בינתיים, חלף פרק זמן ניכר של כשנה – כאשר במשך פרק זמן זה סבור היה הועד, ובצדק כי הינו זכאי להקים את המחסום כפי החלטתה הקודמת של ועדת הערר.

על כן, צודקים המשיבים בטענתם כי העותרת מנועה עתה מלטעון טענות נגד קביעות עובדתיות שהוכרעו כבר על ידי ועדת הערר, ולנוכח השיהוי הרב שהשתהה ונוכח העובדה כי ההחלטה הקודמת הייתה לחלוטה.

11. יתר על כן, ועדת הערר קבעה קביעות עובדתיות, לפיהן אין המקום, בו מתוכנן המחסום, מצוי כלל בתחום שיפוטה המוניציפאלי של העותרת, כנטען על ידה. לא הובאו על ידי העותרת כל ראיות סותרות לעניין זה. על כן, אין עתה לבוא ולהתערב בקביעות עובדתיות אלה של הועדה – שכאמור, הינה ועדת מומחים, וחזקה עליה כי בדקה את המצב העובדתי בשטח לאשורו. מנגד, לא הובאה כל ראיה סותרת על ידי העותרת הנוגדת את הקביעות העובדתיות הללו.

13. אף לגוף העניין, משהורחק המחסום מן הצומת, באופן שהוא הוסט אל תוך המושבה, הרי שוב אין בהתקנתו כל פגיעה בזכויותיהם של העותרת ותושביה. המחסום נועד לצרכי בטחון – לשם שמירה על מבואות המושבה, כמקובל ביישובים חקלאיים רבים באזור הצפון. הועדה לא מצאה כל דופי בהתקנת המחסום, ואף בית משפט זה אינו רואה מה פסול נפל במחסום, המותקן בכניסה ליישוב חקלאי, בימים אלה, בהם נפוץ נגע הגניבות החקלאיות. כעולה מן התשריט, חולפת הדרך, בה יותקן המחסום, בתוך המושבה, כאשר המחסום אמור להיות מותקן בפאתי המושבה ונושק לבתי המגורים שלה. מיקום התקנתו אינו משפיע על התנועה בתוך העיר יוקנעם עלית, ולא קשור למערכת התחבורה בתוך עיר זאת. התנגדותה של העותרת אינה נתפסת כהתנגדות הנשענת על טעמים ענייניים, אלא יותר כמעין "מאבק כוחות" בינה לבין המושבה, אשר הטעם לו אינו תחבורתי. ואכן, על כך אף עמדה ועדת הערר בהחלטה הראשונה. כאמור, לא הובא בפני כל נימוק, אשר יניע בית משפט זה, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים להתערב בשיקול דעת.

14. נוכח האמור לעיל, לא מצאתי כל עילה להתערבותו של בית משפט זה בהחלטתה של ועדת הערר.

15. על כן, העתירה נדחית.

העותרת תישא בהוצאות המשיבה 1 וכן המשיבה 3 בסך של 4,500 ₪ לכל אחת מהן, כאשר לשכ"ט פרקליטי המשיבה 1 יוסף מע"מ כחוק.

על הסכומים הנ"ל יוספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק. לא פסקתי הוצאות לטובת ב"כ המשיבה מספר 2.

ניתן היום, י' אב תש"ע, 21 יולי 2010, בהעדר הצדדים.
חתימה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן